

sled ali **potrjevanje računov s pomočjo davčnih blagajn pri Finančni upravi RS po novem Zakonu o davčnem potrjevanju računov** in vodenje evidence izdanih računov obvezna. V sistem DDV-ja lahko prostovoljno vstopi tudi pavšalno obdavčen čebelar, vendar bo moral potem kupcem obvezno izdajati račune, kljub temu da bo za opravljanje OKGD še vedno obdavčen na podlagi katastrskega dohodka.

## Izdaja e-računov proračunskim uporabnikom

V primeru prodaje **proračunskim uporabnikom** (npr. šolam, vrtcem, občinam) je treba **račune** izstavljati v **elektronski obliki** oz. t. i. e-račune. Če je število računov manjše (pet na mesec), je mogoče e-račune vnašati ročno v spletni aplikaciji UJP-ja (Uprave za javna plačila: <https://eracuni.ujp.gov.si>). Vnašanje prek tega portala je brezplačno, potreben pa je certifikat oz. digitalni podpis. Druga možnost je vnašanje računov **prek spletne banke ali pooblaščenih osebe**, vendar je ta postopek plačljiv.

## Dopolnilna dejavnost na kmetiji

**Kadar gre za predelavo primarnih čebeljih pridelkov** (različne mešanice, med z dodatkom suhega sadja, medene pijače ...) in druge dejavnosti, ki jih čebelar lahko registrira na podlagi Uredbe o dopolnilnih dejavnostih, je **potrebna registracija dopolnilne dejavnosti na kmetiji**. V tem primeru pavšalna obdavčitev ni mogoča, čebelar pa se lahko odloči za obdavčitev na podlagi vodenja knjig ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov (80 %). **Izdaja računov je posledič-**

**no obvezna** in s tem v primeru **gotovinskega poslovanja ve-lja, da mora tako registrirani čebelar za izdelke, ki jih izdelava v okviru dopolnilne dejavnosti, izdati račun na podlagi ve-zane knjige računov oz. s t. i. davčnimi blagajnami.**

**Čebelarju, ki registrira dopolnilno dejavnost na kmetiji, za primarne čebelje pridelke še vedno ni treba izstavljati računov.** Izjema je le, če je kot dopolnilna dejavnost registrirana prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij (12. člen Uredbe o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji), če gre za prodajo istovrstnih pridelkov, kot jih v okviru svoje osnovne dejavnosti prideluje nosilec dopolnilne dejavnosti (61.a člen Zakona o kmetijstvu – ZKme-1). Zaradi tega mora nosilec dopolnilne dejavnosti izstaviti račune tudi za prodajo primarnih kmetijskih (čebeljih) pridelkov.

## Kaj še moramo vedeti, ko se odločimo za prodajo na stojnici

Ko se čebelar odloči za prodajo na stojnici, mora za prodajo pridobiti dovoljenje za prodajo: npr. od občine ali upravnika tržnice. Na stojnici morata biti **navedena ime čebelarstva** in naslov. Na izdelkih mora biti na vidnem mestu označena **cena**. Lahko je označena tudi na drugačen način, vendar tako, da ne obstaja možnost zamenjave s ceno drugega blaga. Prodajna cena izdelka je cena za enoto izdelka ali za določeno količino izdelka skupaj z davkom in vsemi drugimi dajatvami. **Prodajna cena** in cena za enoto izdelka morata biti označeni čitljivo, z **velikostjo številok** najmanj 3 mm. V primeru označevanja cen s pomočjo cenika pa mora biti velikost številok najmanj 5 mm.

# Pomoč in zagon dejavnosti za mlade kmete

## Tanja Magdič

svetovalka JSSČ za ekonomiko čebelarjenja  
tanja.magdic@czs.si

V nedeljo, 26. 8. 2018, je na sejmu AGRA potekala strokovna razprava, namenjena čebelarjem, ki izpolnjujejo pogoje za prevzem kmetije in bi v podukrep 6.1. Pomoč in zagon dejavnosti za mlade kmete lahko vstopili na podlagi števila čebeljih družin. V podukrep lahko vstopijo čebelarji (kmetje), ki prvič vzpostavljajo kmetijsko gospodarstvo in razmišljajo o prevzemu ali vzpostavitvi in razvoju čebelarstva kmetije ter želijo kandidirati na javnem razpisu (JR) iz naslova podukrepa 6.1. Pomoč in zagon dejavnosti za mlade kmete, če seveda izpolnjujejo vse pogoje JR-ja.

Na strokovni razpravi sta sodelovali nosilka ukrepa na Ministrstvu RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ga. Marija Brodnik Lodewijk in ga. Darja Šolar, mlada prevzemnica čebelarstva kmetije. Predstavnica MKGP-ja je predstavila javni razpis, pogoje in zahteve ter dosedanje izkušnje MKGP-ja z izvajanjem JR-ja in opozorila, na kaj morajo biti vlagatelji še posebej pozorni. Upravičenec do podpore je mladi kmet, ki je edini nosilec kmetijskega gospodarstva (KMG MID) ali samostojni podjetnik, ki je kot mladi kmet nosilec KMG MID-a, ali družba z enim družbenikom, ki je nosilka KMG MID-a in v kateri je mladi kmet edini družbenik in poslovodja in je star od 18 do vključno 40 let (na dan oddaje vloge še ni dopolnil 41 let), ima ustrezno poklicno znanje in usposobljenost ter prvič vzpostavlja kmetijsko gospodarstvo. **Za vzpostavitev kmetije je ključna izpolnitev treh korakov:**

1. upravičenec je postal izključni lastnik ali solastnik kmetije z zakonskim ali zunajzakonskim partnerjem

oziroma partnerico (pravnomočni sklep o vpisu v zemljiško knjigo),

2. postal je nosilec kmetije v RKG-ju in
3. vzpostavitev knjigovodstva.

Prvi in drugi korak morata biti opravljena največ v obdobju 24 mesecev pred oddajo vloge na JR, vendar pred oddajo vloge na JR. Eden od specifičnih pogojev za vstop v podukrep je tudi velikost kmetije, s katero vstopa v podukrep. Če ima upravičenec v upravljanju manj kot 6 ha (največ 80 ha) primerljivih kmetijskih površin v upravljanju, lahko vstopi na podlagi najmanj 15 glav velike živine (največ 160 GVŽ) istovrstnih živali ali najmanj 60 čebeljih družin (največ 200 čebeljih družin). V podukrep tako lahko vstopijo tudi čebelarji, žal pa popolnoma brez kmetijskega zemljišča ne gre. Eden od pogojev, ki ga morajo izpolniti tudi čebelarji, je oddaja zbirne vloge, ki mora biti oddana v letu objave javnega razpisa. Potrebna je tudi izpolnitev pogoja aktivnega kmeta, ki pa mora biti izpolnjen najpozneje 18 mesecev od datuma odločbe o pravici do sredstev. Aktivni kmet se dokazuje z odločbo o pridobljenih pravicah v skladu s predpisom, ki ureja sheme neposrednih plačil, območja z omejenimi dejavniki za kmetijsko dejavnost, ekološko kmetovanje ali dobrobit živali. To pomeni, da mora čebelar imeti v lasti ali upravljanju vsaj 1 ha kmetijskih površin.

Upravičenec pripravi triletni poslovni načrt, v katerem opredeli izhodiščno stanje kmetije, mejnike in cilje, ki so vključeni v razvoj kmetije, in opis dejavnosti, ki so potrebni za razvoj dejavnosti kmetije. V obdobju izvajanja ukrepa mora upravičenec doseči obvezne mejnike in cilje in ves čas izvajanja ukrepa mora izpolnjevati vstopne pogoje. To pomeni, da če vstopi s 60 čebeljimi družinami, nikoli ne sme imeti manj kot 60 čebeljih družin.

Upravičenec pridobi pavšalno nepovratno pomoč. Višina nepovratne pomoči je odvisna od tega za kateri sklop kandidira. Če kandidira za sklop A, to je v primeru, da se na prevzeti kmetiji zaposli ali načrtuje zaposlitev v roku devetih mesecev od datuma odločbe o pravici do sredstev, je



Strokovna razprava na sejmu AGRA

upravičen do 45.000 EUR. Če kandidira za sklop B, v tem primeru se na prevzeti kmetiji ne zaposli, pa je višina sredstev 18.600 EUR.

**Primerov, ko so mladi prevzemniki vstopili v podukrep 6.1. na podlagi števila čebeljih družin, je kljub težavam zaradi vzpostavitve aktivnega kmeta kar nekaj.** Kot mlada prevzemnica se je na strokovni razpravi predstavila ga. Šolar, ki je predstavila svoje izkušnje s prijavo in izvajanjem dejavnosti za doseg ciljev, ki si jih je zadala v svojem razvojnem načrtu.

Predvidena objava naslednjega razpisa iz podukrepa 6.1. bo oktobra, čas za oddajo vlog pa se bo iztek predvidoma v drugi polovici decembra. Vlagateljem svetujemo, da se na prijavo dobro pripravijo. V pomoč pri pripravi na razpis obstaja forum, ki ga najdete na <https://forum2.arskrp.gov.si/> in kjer že najdete odgovore na številna vprašanja drugih interesentov, lahko pa tudi posredujete svoja vprašanja.

Veliko zanimanje za strokovno razpravo je pokazalo, da je za kandidiranje na tem javnem razpisu veliko interesa, žal pa ukrep ni najbolj naklonjen čebelarjem in na poti do pridobitve sredstev se srečujejo s številnimi preprekami. Žal v tem programskem obdobju še ni pričakovati sprememb z vidika ureditve pogojev za prevzem čebelarskih kmetij. Se pa pripravljajo rešitve in predlogi za naslednje obdobje, po letu 2020.

## Vratičeva opnarka (*Colletes fodiens*)

dr. Andrej Gogala

[gogala62@gmail.com](mailto:gogala62@gmail.com)

Vratičeva opnarka je ena izmed 24 vrst, ki imajo na evropskem rdečem seznamu čebel status ranljive vrste, kar je najnižja stopnja med ogroženimi vrstami. Sedem izmed teh vrst smo našli v Sloveniji. Vratičeva opnarka je bila v devdesetih letih pogosta na prodnatih nanosih ob reki Savi pri Ljubljani. Opazovali smo jo lahko na gumbastih socvetjih vratiča (*Tanacetum vulgare*), ki je glavna hranilna rastlina te malobralne vrste, torej vrste, ki se hrani le na nekaj

